

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма – «Початкова освіта»

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	2	3	36	24	4	10	46	120	3
Заочна	2	3	8	4	-	-	108	120	3

Тернопіль – 2025

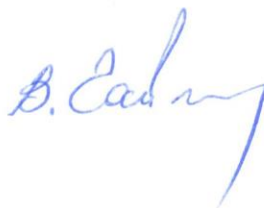
29.08.2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 серпня 2024 р.)

Робочу програму склала доктор філософії з початкової освіти, викладач кафедри освітології і педагогіки Андріана ШИШАК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 26.08.2025 р.).

**В.о. завідувача кафедри,
д.пед.н., проф.**

Володимир ЧАЙКА

**Гарант освітньої програми,
д-р філософії з початкової освіти,
викладач кафедри освітології і педагогіки**

Андріана ШИШАК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи медіаграмотності у початковій школі»**

1. Опис програми

Дисципліна – «Основи медіаграмотності у початковій школі»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни – Нормативна, циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 2	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: «Початкова освіта»	Рік підготовки: Денна – 2 Заочна – 2 Семестр: Денна – 3 Заочна – 3
Кількість змістових модулів – 4	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 36 год Заочна – 8 год Практичні заняття: Денна – 24 год Заочна – 4 год
Загальна кількість годин – 120 год		Самостійна робота: Денна – 46 год, Заочна – 108 год Індивідуальна робота - 4 год Тренінг – 10 год
Тижневих годин : – 10 год, <i>з них аудиторних – 5 год</i>		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни.

Курс «Основи медіаграмотності у початковій школі» спрямований на розкриття дидактичного потенціалу мультимедійного простору, опанування методичних прийомів медіадидактики, формування здатності технологізувати навчання, створювати безпечне, інноваційне й інформаційно насичене освітнє середовище для розвитку особистості молодшого школяра. Метою вивчення навчальної дисципліни є формувати у майбутніх учителів початкових класів ЗЗСО цілісного розуміння теоретичних засад, принципів, закономірностей і технологій навчання молодших школярів, набуття практичних умінь щодо ефективної організації освітнього процесу.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі» є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння сутності та завдань медіаосвіти, розвиток умінь критично сприймати, аналізувати й використовувати інформацію з різних медіаджерел, а також оволодіння способами інтеграції сучасних медіатехнологій у освітній процес Нової української школи.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «**Основи медіаграмотності у початковій школі**» здобувачі освіти повинні:

- знати основні поняття, принципи й теоретичні засади медіаосвіти, сутність медіаграмотності та її місце в структурі професійної підготовки вчителя початкових класів;
- розуміти дидактичний потенціал медіатехнологій, мультимедійного контенту та електронних освітніх ресурсів у реалізації компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів;
- уміти добирати, критично оцінювати й систематизувати інформацію з різних медіаджерел з метою її ефективного використання у навчанні молодших школярів;
- застосовувати інноваційні медіаосвітні технології та цифрові інструменти для створення навчальних матеріалів, організації інтерактивного освітнього процесу та розвитку критичного мислення учнів;
- аналізувати й досліджувати сучасні медіаосвітні практики, визначати можливості їх імплементації у початкову освіту;
- проектувати медіадидактичні завдання, уроки та освітні кейси з урахуванням вікових особливостей учнів і цілей освітньої галузі;
- формувати власну педагогічну позицію щодо використання медіа у вихованні інформаційно грамотного, відповідального й творчого молодшого школяра.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення курсу «Основи медіаграмотності у початковій школі» базується на знаннях, вміннях та компетентностях, здобутих під час опанування таких навчальних дисциплін, як «Інформаційно-комунікаційні технології», «Загальна педагогіка (Вступ до спеціальності. Загальна педагогіка)», «Безпека життєдіяльності та охорона праці у закладах освіти», «Вікова і педагогічна психологія». Ці дисципліни забезпечують необхідне теоретичне та практичне підґрунтя для свідомого засвоєння змісту курсу, оскільки формують у здобувачів освіти базові знання про педагогічну діяльність, закономірності розвитку дитини, безпечне освітнє середовище, використання цифрових інструментів і технологій навчання.

На основі вже здобутих компетентностей курс «Основи медіаграмотності у початковій школі» спрямований на подальший розвиток критичного, педагогічного й креативного мислення, формування інформаційної та медіакомпетентності майбутнього вчителя, здатності аналізувати, оцінювати й створювати медіаконтент відповідно до вікових особливостей учнів. Особлива увага приділяється підготовці майбутнього педагога до впровадження інноваційних медіатехнологій в освітній процес і виховання медіакультури молодших школярів у контексті вимог Нової української школи..

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Процес вивчення дисципліни «*Основи медіаграмотності у початковій школі*» спрямований на формування елементів таких компетентностей:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-14. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК-15. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК-16. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

2.5. Результати навчання.

До результатів вивчення дисципліни *«Основи медіаграмотності у початковій школі»* належать такі:

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й

позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесності поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПР-18. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР-20. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР-21. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів педагогічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

3. Програма дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі»

Змістовий модуль 1. Основи медіаграмотності та критичного мислення

Тема 1. Вступ до медіаграмотності

Медіаграмотність та її значення для молодших школярів. Види медіа у сучасному житті учнів початкової школи. Відмінність медіаінформації від інших видів інформації. Вплив медіа на думки та поведінку молодших школярів. Цифрова гігієна та її зв'язок із медіаграмотністю

Тема 2. Основи критичного мислення при роботі з інформацією

Критичне мислення у контексті медіа. Розпізнавання правдивої та неправдивої інформації. Перевірка джерел інформації. Критична оцінка отриманих даних. Застосування навичок критичного мислення молодших школярів у школі та вдома

Тема 3. Типи інформаційних повідомлень та маніпуляції

Види медійних повідомлень: новини, реклама, розважальні медіа. Маніпуляції у медіа. Методи маніпуляції у дитячих медіа. Розпізнавання емоційного впливу медіа. Аналіз медіаповідомлень замість їх пасивного сприйняття

Тема 4. Візуальна та аудіальна грамотність

Вплив картинок, кольорів та звуків на сприйняття інформації молодшим школярем. Візуальна маніпуляція та способи її розпізнавання. Аналіз реклами та мультфільмів у навчанні учнів початкової школи. Інструменти для критичної оцінки візуальних образів. Поєднання слухових та зорових джерел у медіаграмотності

Тема 5. Цифрова гігієна та безпечне користування медіа

Цифрова гігієна для дітей молодшого шкільного віку. Правила безпечного користування інтернетом. Обмеження часу перед екранами для здорового розвитку дитини. Кібербулінг та способи його запобігання. Поєднання реальних та цифрових активностей для розвитку учня початкової школи

Змістовий модуль 2. Медіаграмотність у початковій школі

Тема 6. Читання та аналіз дитячих медіа

Види дитячих медіа: книги, мультфільми, застосунки. Аналіз історій та сюжетів. Розпізнавання головної думки та меседжу твору. Обговорення моральних та етичних питань у медіа. Вправи для формування у дітей молодшого шкільного віку навичок критичного аналізу

Тема 7. Робота з рекламою та маркетингом для учнів початкової школи

Вплив реклами на бажання та емоції учнів початкової школи. Розпізнавання рекламного контенту у дитячих медіа. Маніпулятивні прийоми у рекламі. Критичне ставлення молодших школярів до реклами. Відокремлення інформаційного та комерційного контенту

Тема 8. Створення власного медіа-контенту молодшими школярами

Види творчого медіа для молодших школярів: малюнки, відео, подкасти. Планування власного контенту. Аудиторія та меседж у дитячому медіа. Поєднання творчості та критичного мислення. Правила безпечної поведінки під час створенні медіа-контенту

Тема 9. Роль вчителя та батьків у розвитку медіаграмотності учнів початкової школи

Підтримка критичного мислення дітей педагогом. Методи спільного обговорення медіа з молодшими школярами. Контроль та спрямування використання медіа батьками. Моделювання критичного сприйняття медіа власним прикладом. Ресурси для педагогів і батьків у навчанні дітей молодшого шкільного віку медіаграмотності

Тема 10. Інтеграція медіаграмотності в освітній процес початкової школи

Інтеграція медіаграмотності в уроки української мови та читання, інформатики. Використання медіа для вивчення інтегрованого курсу “Я досліджую світ” Імплементация медіа в уроки з дизайну і технологій, мистецтва. Інтерактивні вправи для розвитку медіаграмотності. Оцінювання розвитку медіаграмотності у дітей.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі»

Тематика залікового кредиту	Кількість годин						ІРС	Тренінг	Контр. заходи
	Лекції		Практичні Заняття		Самостійна робота				
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна			
Змістовий модуль 1. Основи медіаграмотності та критичного мислення									
Тема 1. Вступ до медіаграмотності	2		2		4	10			Поточне опитування
Тема 2. Основи критичного мислення при роботі з	4	2	2	2	4	10	2	4	Поточне опитування

інформацією									
Тема 3. Типи інформаційних повідомлень та маніпуляції	4		2		4	10			Поточне опитування
Тема 4. Візуальна та аудіальна грамотність	4		2		6	12			Поточне опитування
Тема 5. Цифрова гігієна та безпечне користування медіа	4	2	4		6	12			Поточне опитування
<i>Всього за I ЗМ</i>	18	4	12	2	24	54	2	4	
Змістовий модуль 2. Медіаграмотність у початковій школі									
Тема 6. Читання та аналіз дитячих медіа	2		2		4	10			Поточне опитування
Тема 7. Робота з рекламою та маркетингом для учнів початкової школи	4	2	2		4	10			Поточне опитування
Тема 8. Створення власного медіа-контенту молодшими школярами	4		2	2	4	10	2	6	Поточне опитування
Тема 9. Роль вчителя та батьків у розвитку медіаграмотності учнів початкової школи	4	2	2		4	12			Поточне опитування
Тема 10. Інтеграція медіаграмотності в освітній процес початкової школи	4		4		6	12			Поточне опитування
<i>Всього за II ЗМ</i>	18	4	12	2	22	54	2	6	
<i>Всього</i>	36	8	24	4	46	108	4	10	

5. Тематика практичних занять

Мета практичних занять:

- поглибити теоретичні знання здобувачів освіти з медіаграмотності та критичного мислення у контексті початкової школи;
- формувати вміння застосовувати методи, прийоми та інтерактивні вправи з розвитку медіаграмотності у практичній діяльності вчителя початкових класів;
- розвивати здатність до творчого планування, аналізу та інтеграції медіа-активностей в освітній процес, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів;
- формувати компетентності щодо забезпечення цифрової безпеки та розвитку критичного мислення у дітей;
- забезпечити навички оцінювання рівня медіаграмотності учнів та використання отриманих результатів для оптимізації освітнього процесу;
- сприяти здатності моделювати та підтримувати медіаграмотну поведінку учнів через спільну роботу з батьками та колегами.

Змістовий модуль 1. Основи медіаграмотності та критичного мислення

Практичне заняття 1 до теми 1

Тема. Вступ до медіаграмотності та її значення для молодших школярів

Мета: сформувати у здобувачів вищої освіти-майбутніх учителів розуміння сутності медіаграмотності та її значення для розвитку критичного мислення молодших школярів;

навчити планувати уроки з ознайомлення дітей із різними видами медіа та принципами цифрової гігієни.

Питання для обговорення:

1. Медіаграмотність як необхідна компетентність учня початкової школи.
2. Види медіа та їх вплив на розвиток дітей.
3. Відмінність медіаінформації від інших видів інформації.
4. Вплив медіа на думки та поведінку молодших школярів.
5. Цифрова гігієна та її зв'язок із медіаграмотністю.

Практичне завдання: змодельовати ситуацію на уроці, на якому вчитель знайомить учнів із поняттям медіаграмотності та різними видами медіа, використовуючи приклади мультфільмів, книг та інтернет-ресурсів, і організовує обговорення, як медіа впливають на думки та поведінку дітей.

Практичне заняття 2 до теми 2

Тема. Основи критичного мислення при роботі з інформацією

Мета: навчити здобувачів вищої освіти застосовувати методи розвитку критичного мислення у молодших школярів; планувати вправи з перевірки джерел та аналізу правдивої та неправдивої інформації.

Питання для обговорення:

1. Критичне мислення у контексті медіа.
2. Розпізнавання правдивої та неправдивої інформації.
3. Перевірка джерел інформації.
4. Критична оцінка отриманих даних.
5. Використання навичок критичного мислення у навчанні та домашніх завданнях.

Практичне завдання: змодельовати елемент уроку, де вчитель разом з учнями аналізує короткі новини або історії з інтернету/дитячих книг, розпізнає правдиву та неправдиву інформацію і обговорює, як перевірити джерела даних.

Практичне заняття 3 до теми 3

Тема. Типи інформаційних повідомлень та маніпуляції

Мета: навчити здобувачів вищої освіти розпізнавати види медіаповідомлень та маніпуляції у дитячих медіа; планувати уроки, де учні аналізують контент та його емоційний вплив.

Питання для обговорення:

1. Види медійних повідомлень: новини, реклама, розважальні медіа.
2. Маніпуляції у медіа.
3. Методи маніпуляції у дитячих медіа.
4. Розпізнавання емоційного впливу медіа.
5. Аналіз медіаповідомлень замість їх пасивного сприйняття.

Практичне завдання: змодельовати елемент уроку, на якому вчитель демонструє дітям приклади реклами, мультфільмів або новин, і учні вчать визначати, де є маніпуляція або емоційний вплив, та обговорюють, як реагувати критично.

Практичне заняття 4 до теми 4

Тема. Візуальна та аудіальна грамотність

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати навчальні активності для розвитку критичного сприйняття візуальної та аудіальної інформації у молодших школярів.

Питання для обговорення:

1. Вплив картинок, кольорів та звуків на сприйняття інформації.
2. Візуальна маніпуляція та способи її розпізнавання.
3. Аналіз реклами та мультфільмів.
4. Інструменти для критичної оцінки візуальних образів.
5. Поєднання слухових та зорових джерел у медіаграмотності.

Практичне завдання: змодельовати фрагмент уроку, де вчитель разом з учнями аналізує рекламу або мультфільм, визначає вплив кольорів, звуків та образів на сприйняття інформації, і разом створює просту вправу на критичну оцінку візуального та аудіального контенту.

Практичне заняття 5 до теми 5

Тема. Цифрова гігієна та безпечне користування медіа

Мета: навчити здобувачів вищої освіти-майбутніх учителів розробляти уроки з цифрової гігієни, організувати безпечну поведінку дітей у медіапросторі та поєднувати цифрові та реальні активності.

Питання для обговорення:

1. Цифрова гігієна для дітей.
2. Правила безпечного користування інтернетом.
3. Обмеження часу перед екранами для здорового розвитку.
4. Кібербулінг та його запобігання.
5. Поєднання реальних та цифрових активностей.

Практичне завдання: змодельовати фрагмент уроку, де учні разом із вчителем розробляють «правила цифрової гігієни» для класу, обговорюють способи безпечного користування інтернетом та запобігання кібербулінгу через конкретні приклади з медіа.

Практичне заняття 6 до теми 5

Тема. Практичне застосування цифрової гігієни у навчальному процесі

Мета: сформувані у здобувачів вищої освіти навички організації безпечних цифрових активностей для молодших школярів та формування їх відповідального ставлення до цифрових ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Створення безпечного цифрового середовища.
2. Практичні методи контролю часу перед екранами.
3. Попередження кібербулінгу у школі.
4. Формування цифрової культури поведінки учнів.

Практичне завдання: змодельовати навчальну ситуацію, де учні планують і виконують цифрову активність (наприклад, створення презентації чи перегляд навчального відео) з дотриманням правил безпечного користування медіа та обмеження часу перед екранами.

Практичне заняття 7 до теми 6

Тема. Читання та аналіз дитячих медіа

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати уроки з аналізу дитячих медіа, формувати критичне мислення учнів через обговорення сюжетів, головних думок та моральних аспектів.

Питання для обговорення:

1. Види дитячих медіа: книги, мультфільми, застосунки.
2. Аналіз історій та сюжетів.
3. Розпізнавання головної думки та меседжу твору.
4. Обговорення моральних та етичних питань.
5. Вправи для формування критичного аналізу.

Практичне завдання: змодельовати фрагмент уроку, на якому учні читають дитячу книгу або переглядають мультфільм, визначають головну думку та мораль, а потім обговорюють меседж разом із вчителем і пропонують власні висновки.

Практичне заняття 8 до теми 7

Тема. Робота з рекламою та маркетингом для учнів початкової школи

Мета: навчити здобувачів вищої освіти-майбутніх учителів планувати уроки, де учні розпізнають рекламний контент, аналізують маніпулятивні прийоми та формують критичне ставлення до реклами.

Питання для обговорення:

1. Вплив реклами на бажання та емоції учнів.
2. Розпізнавання рекламного контенту.
3. Маніпулятивні прийоми у рекламі.
4. Критичне ставлення до реклами.
5. Відокремлення інформаційного та комерційного контенту.

Практичне завдання: змоделювати фрагмент уроку, на якому учні переглядають дитячі рекламні ролики або сторінки в ігрових додатках, виявляють маніпулятивні прийоми і обговорюють разом із вчителем, як критично реагувати на рекламу.

Практичне заняття 9 до теми 8

Тема. Створення власного медіа-контенту молодшими школярами

Мета: навчити здобувачів вищої освіти організувати творчу діяльність учнів, поєднуючи творчість та критичне мислення, враховувати безпеку та аудиторію при створенні медіапроектів.

Питання для обговорення:

1. Види творчого медіа: малюнки, відео, подкасти.
2. Планування контенту.
3. Аудиторія та меседж.
4. Поєднання творчості та критичного мислення.
5. Правила безпечної поведінки при створенні медіа-контенту.

Практичне завдання: змоделювати елемент уроку, де учні створюють власний малюнок, відео чи подкаст, визначають аудиторію та меседж, обговорюють безпечні правила публікації і демонструють результат класу.

Практичне заняття 10 до теми 9

Тема. Роль вчителя та батьків у розвитку медіаграмотності учнів початкової школи

Мета: навчити здобувачів вищої освіти організувати спільну роботу педагогів та батьків для формування медіаграмотності; моделювати критичне сприйняття медіа через власний приклад для дітей.

Питання для обговорення:

1. Підтримка критичного мислення дітей педагогом.
2. Методи спільного обговорення медіа з учнями.
3. Контроль та спрямування медіаактивностей батьками.
4. Моделювання критичного сприйняття медіа.
5. Ресурси для навчання дітей медіаграмотності.

Практичне завдання: змоделювати ситуацію, де вчитель разом із батьками обговорює з учнями приклад медіаконтенту (мультфільм або онлайн-сторінку) і формує критичні висновки про його вплив, демонструючи роль наставника та підтримку.

Практичне заняття 11 до теми 10

Тема. Інтеграція медіаграмотності в освітній процес початкової школи

Мета: навчити здобувачів вищої освіти інтегрувати медіа у різні навчальні предмети, планувати інтерактивні вправи та організувати діяльність, що розвиває медіаграмотність молодших школярів.

Питання для обговорення:

1. Інтеграція медіаграмотності в уроки української мови, читання, інформатики.
2. Використання медіа для курсу «Я досліджую світ».
3. Імплементція медіа в уроки дизайну, технологій, мистецтва.
4. Інтерактивні вправи для розвитку медіаграмотності.

Практичне завдання: змоделювати фрагмент уроку, де учні використовують медіа для вивчення теми з української мови або інтегрованого курсу «Я досліджую світ», обговорюють

інформацію і застосовують інтерактивні вправи для розвитку критичного мислення.

Практичне заняття 12 до теми 10

Тема. Оцінювання розвитку медіаграмотності у дітей

Мета: навчити здобувачів вищої освіти методам оцінювання рівня медіаграмотності учнів, планувати використання результатів для оптимізації освітнього процесу та підтримки індивідуального розвитку.

Питання для обговорення:

1. Методи оцінювання медіаграмотності.
2. Використання результатів для планування уроків.
3. Формування міждисциплінарних навичок через медіа.
4. Підтримка індивідуального розвитку учнів.

Практичне завдання: змодельовати фрагмент уроку, де учні виконують інтерактивну вправу на аналіз медіаконтенту, а вчитель оцінює рівень їх критичного мислення і медіаграмотності та коригує подальші навчальні завдання.

6. Самостійна робота

Самостійна робота є важливою складовою освітнього процесу та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти професійної компетентності майбутнього вчителя початкової школи, здатного критично працювати з інформацією та інтегрувати основи медіаграмотності в освітній процес.

Вона передбачає опрацювання навчального матеріалу в позааудиторний час без безпосередньої участі викладача, але за його методичними рекомендаціями та з використанням навчально-методичних ресурсів: конспектів лекцій, підручників, електронних платформ, навчальних і методичних посібників, цифрових ресурсів, періодичних видань.

Зміст, обсяг та форми самостійної роботи визначаються робочою програмою дисципліни та охоплюють систему практичних завдань, спрямованих на закріплення теоретичних знань і розвиток умінь планування уроків, створення навчальних матеріалів, організації пізнавальної діяльності учнів.

Для успішного опанування курсу «Основи медіаграмотності у початковій школі» здобувачі виконують серію із 10 мініпроектів, кожен із яких пов'язаний із відповідною темою дисципліни та відображає практичне застосування медіаграмотності у діяльності вчителя початкових класів.

Мініпроекти є формою практичного самостійного навчання, що поєднує дослідницьку, творчу та педагогічно-методичну роботу. Кожен мініпроект демонструє розуміння здобувачами основ медіаосвіти, умінь критично оцінювати інформацію, добирати сучасні освітні технології та створювати навчальні продукти для дітей молодшого шкільного віку.

Самостійна робота має завершуватися створенням конкретного освітнього продукту, який може бути використаний в освітньому процесі початкової школи.

Зміст мініпроектів:

Тема 1. Вступ до медіаграмотності

Мініпроект: «Моє перше знайомство з медіа»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати урок ознайомлення учнів з поняттям медіаграмотності та видами медіа.

Інструкція:

1. Обери 3–4 види медіа, знайомі молодшим школярам (мультфільми, книги, інтернет-ресурси, реклама).
2. Склади схему уроку: презентація → обговорення → групова діяльність → підсумок.
3. Додай приклади питань для обговорення впливу медіа на думки та поведінку дітей.

Матеріали: Canva, PowerPoint, аркуш А3 для схеми.

Практичність: використовується для підготовки до першого уроку з медіаграмотності.

Результат: постер або презентація «Моє перше знайомство з медіа».

Тема 2. Основи критичного мислення при роботі з інформацією

Мініпроект: «Вчимося перевіряти інформацію»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти формувати вміння з перевірки джерел та аналізу інформації для молодших школярів.

Інструкція:

1. Обери 2–3 короткі тексти або новини для дітей.
2. Створи план уроку: ознайомлення → аналіз правдивості → дискусія → висновки.
3. Підготуй картки з питаннями для перевірки фактів і джерел.

Матеріали: Canva, PowerPoint, шаблони карток.

Практичність: підготовка до занять із розвитку критичного мислення.

Результат: інтерактивний урок або комплект карток для аналізу інформації.

Тема 3. Типи інформаційних повідомлень та маніпуляції

Мініпроект: «Розпізнаємо маніпуляції»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати активності з аналізу маніпуляцій у дитячих медіа.

Інструкція:

1. Обери приклади новин, реклами, мультфільмів для дітей.
2. Створи завдання для учнів: знайти емоційні тригери, маніпулятивні прийоми.
3. Розроби коротку інструкцію для обговорення результатів у класі.

Матеріали: шаблон аналізу, Canva або PowerPoint.

Практичність: застосовується під час уроків із медіаграмотності.

Результат: міні-кейс або інтерактивна таблиця «Маніпуляції в медіа».

Тема 4. Візуальна та аудіальна грамотність

Мініпроект: «Вчимося бачити та чути критично»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти організувати уроки аналізу візуальної та аудіальної інформації для молодших школярів.

Інструкція:

1. Обери рекламний ролик, мультфільм або картинку для аналізу.
2. Розроби план уроку: перегляд → аналіз → обговорення → висновки.
3. Підготуй вправи для оцінки впливу кольорів, звуків і образів.

Матеріали: Canva, PowerPoint, аркуш А3.

Практичність: інтегрується в уроки НУШ.

Результат: постер або міні-сценарій «Критичне бачення та слух».

Тема 5. Цифрова гігієна та безпечне користування медіа

Мініпроект: «Правила безпечного інтернету для класу»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти створювати уроки з цифрової гігієни та безпечного користування медіа.

Інструкція:

1. Створи список основних правил цифрової гігієни для молодших школярів.
2. Розроби активність: учні створюють плакат із «правилами класу».
3. Додай приклади обговорення кібербулінгу та безпечного використання гаджетів.

Матеріали: Canva, PowerPoint, аркуш А3, маркери.

Практичність: підготовка до інтерактивних занять із безпеки в медіапросторі.

Результат: плакат або презентація «Ми дотримуємося правил цифрової гігієни».

Тема 6. Читання та аналіз дитячих медіа

Мініпроект: «Аналізуємо медіа разом із учнями»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати уроки аналізу сюжету, головної думки та

моралі у дитячих медіа.

Інструкція:

1. Обери книгу, мультфільм або додаток для дітей.
2. Розроби завдання для учнів: знайти головну думку, мораль і меседж.
3. Підготуй план обговорення результатів у класі.
Матеріали: Canva, PowerPoint, шаблони таблиць для аналізу.
Практичність: підготовка до уроків із критичного аналізу медіа.
Результат: інтерактивна таблиця або постер «Що я зрозумів із медіа».

Тема 7. Робота з рекламою та маркетингом для учнів початкової школи

Мініпроект: «Критичний погляд на рекламу»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти планувати уроки з аналізу реклами та її маніпулятивних прийомів.

Інструкція:

1. Обери дитячі рекламні ролики або сторінки додатків.
2. Розроби завдання: знайти маніпулятивні прийоми, визначити вплив на емоції.
3. Підготуй обговорення: як реагувати критично.
Матеріали: Canva, PowerPoint, аркуш А3.
Практичність: використовується під час уроків із медіаграмотності.
Результат: інтерактивна таблиця або постер «Рекламні трюки та критичне мислення».

Тема 8. Створення власного медіа-контенту молодшими школярами

Мініпроект: «Мій перший медіа-проект»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти організувати творчі медіа-активності для учнів із урахуванням безпеки та аудиторії.

Інструкція:

1. Обери формат контенту (малюнок, відео, подкаст).
2. Створи завдання для учнів: планування аудиторії та меседжу, правила безпечного використання.
3. Підготуй методичні рекомендації для демонстрації результатів у класі.
Матеріали: Canva, PowerPoint, аркуш А3, планшети/камера.
Практичність: використовується для творчих уроків НУШ.
Результат: мініпроект учнів із супровідною інструкцією для вчителя.

Тема 9. Роль вчителя та батьків у розвитку медіаграмотності учнів початкової школи

Мініпроект: «Медіа разом із дорослими»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти створювати активності за участі педагогів і батьків для розвитку медіаграмотності.

Інструкція:

1. Розроби міні-завдання для обговорення медіаконтенту разом із батьками (мультфільм, сторінка в інтернеті).
2. Склади план уроку: демонстрація → обговорення → висновки → рекомендації для батьків.
3. Підготуй матеріали для батьків із поясненнями, як підтримувати критичне мислення.
Матеріали: Canva, PowerPoint, буклети.
Практичність: інтегрується у шкільні активності та батьківські збори.
Результат: постер або буклет «Медіа разом із дорослими».

Тема 10. Інтеграція медіаграмотності в освітній процес початкової школи

Мініпроект: «Медіа на уроці»

Мета: навчити здобувачів вищої освіти інтегрувати медіа у навчальні предмети та розробляти інтерактивні вправи для розвитку медіаграмотності.

Інструкція:

1. Обери урок (українська мова, «Я досліджую світ» чи ін.).
2. Розроби план активностей: демонстрація медіа → групова робота → обговорення → оцінювання.
3. Додай вправи для формувального оцінювання медіаграмотності.
Матеріали: Canva, PowerPoint, шаблони інтерактивних завдань.
Практичність: може бути використано під час педагогічної практики.
Результат: інтегрований мінісценарій уроку.

7. Тренінг з дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі»

Виконання завдань тренінгового циклу дає змогу здобувачам вищої освіти не лише теоретично, а й практично опанувати підходи до формування медіаграмотності молодших школярів, засвоїти способи критичного аналізу медіаконтенту, а також розвинути вміння інтегрувати елементи медіаосвіти у навчальний процес початкової школи.

Завдання тренінгу полягає у поетапній розробці комплексу навчально-методичних матеріалів для формування медіаграмотності учнів молодшого шкільного віку. У процесі виконання мініпроектів здобувачі освіти аналізують освітні ситуації, досліджують можливості використання медіа у навчанні, добирають ефективні методи роботи з дітьми, створюють авторські дидактичні матеріали та моделюють фрагменти уроків.

Тренінговий цикл складається з чотирьох занять, кожне з яких має практичне спрямування й реалізує певний етап формування професійної медіакомпетентності майбутніх учителів початкової школи.

Тренінг 1. «Основи медіаграмотності та критичного мислення»

Завдання (мініпроекти):

1. «*Моє перше знайомство з медіа*» — ознайомлення дітей з видами медіа.
2. «*Вчимося перевіряти інформацію*» — розробка вправ на перевірку фактів.
3. «*Розпізнаємо маніпуляції*» — аналіз маніпулятивних елементів у дитячих медіа.

Форма

роботи:

Мозковий штурм → робота в малих групах → створення навчальних матеріалів → мініпрезентація.

Проміжний

продукт:

Інтерактивний постер або презентація з трьома розробками (3 мініуроки).

Тренінг 2. «Медіа та їх вплив: бачити, чути й розуміти критично»

Завдання

(мініпроекти):

4. «*Вчимося бачити та чути критично*» — аналіз відео, зображень, реклами.
5. «*Правила безпечного інтернету для класу*» — створення інтерактивного плакату з правилами цифрової гігієни.

Форма

роботи:

Аналіз кейсів → створення навчальних візуальних матеріалів → обговорення → рефлексія.

Проміжний

продукт:

Два навчальні продукти (постер/сценарій уроку + плакат/буклет).

Тренінг 3. «Медіа у навчанні: читаємо, аналізуємо, дискутуємо»

Завдання

(мініпроекти):

6. «*Аналізуємо медіа разом із учнями*» — розробка аналізу дитячого контенту.
7. «*Критичний погляд на рекламу*» — створення інтерактивного завдання з розпізнавання рекламних трюків.

Форма

роботи:

Дискусійний тренінг → груповий аналіз медіа → розробка завдань для дітей → презентація результатів.

Проміжний

продукт:

Два готові конспекти або сценарії занять із вправами для дітей.

Тренінг 4. «Створюємо власний освітній медіаконтент»

Завдання

(мініпроекти):

8. «Мій перший медіапроект» — створення власного дитячого медіапродукту.
9. «Media разом із дорослими» — розробка спільного заходу для батьків і дітей.
10. «Media на уроці» — інтеграція медіаграмотності у навчальний предмет.

Форма

роботи:

Проектна діяльність → створення мультимедійного продукту → демонстрація → колективне оцінювання.

Проміжний

продукт:

Три готові мініпроекти з методичними рекомендаціями для вчителя.

8. Методи навчання

В освітньому процесі застосовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладу, евристичної бесіди, частково-пошуковий метод, метод демонстрації, метод опитування, тестування, інтерактивні методи (робота у групах, дебати, «мозковий штурм», метод кейсів, бесіди тощо), SWOT-аналіз, мікрОВикладання, виконання практичних вправ та тренінгових завдань.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

В процесі вивчення дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі» використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи здобувача освіти за 100-бальною шкалою:

- поточне опитування;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю 1;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю 2;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи медіаграмотності у початковій школі» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання*	Модульний контроль 21	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час опитування на кожному практичному занятті з тем 1–5	Модульна контрольна робота охоплює тестові завдання (25 тестів по 2 бали кожен – 50 балів всього) та теоретичне питання (50 балів) (теми 1-5).	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час опитування на кожному практичному занятті з тем 6–10	Модульна контрольна робота охоплює тестові завдання (25 тестів по 2 бали кожен – 50 балів всього) та теоретичне питання (50 балів) (теми 6-10).	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконані завдання

* Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений кожного практичного заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0». Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань

в системі Moodle.

****** Оцінювання теоретичних питань модульного контролю відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді.

Оцінювання поточного опитування під час практичного заняття відбувається в обсязі 100 балів: 50 балів – за відповіді на питання для обговорення, 50 балів – за виконання практичного завдання. Оцінка за питання для обговорення виставляється відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді; за виконання практичного завдання – таблиці критеріїв оцінювання виконання практичного завдання під час поточного оцінювання.

Таблиця критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді

Бали / Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
1. Повнота відповіді (усна/письмова)	Відсутня відповідь або повністю не за темою	Дуже коротка, уривчаста, не розкриває питання	Лише часткове розкриття теми, значні пропуски	Тема загалом розкрита, однак бракує важливих аспектів	Відповідь майже повна, охоплено основні аспекти	Повна, вичерпна відповідь із висвітленням усіх аспектів
2. Точність і правильність викладу (усного/письмового)	Повністю неправильна відповідь	Переважають грубі помилки	Значні неточності та спотворення понять	Загалом правильно, але є деякі неточності	Майже без помилок, є поодинокі неточності	Абсолютна правильність, наукова точність
3. Логічність і послідовність викладу (усного/письмового)	Виклад хаотичний, без зв'язку	Логіка майже відсутня, уривчастість	Послідовність мало виражена, важко простежити логіку	Є логіка, але виклад непослідовний	Логічний виклад, незначні порушення послідовності	Чітка структура, логічна й послідовна відповідь
4. Глибина розуміння	Не виявляє розуміння	Поверхнєве розуміння	Обмежене пояснення, без глибини	Часткове пояснення причинно-наслідкових зв'язків	Достатнє розуміння, пояснення із прикладами	Глибоке розуміння, узагальнення, системне пояснення
5. Аргументованість відповіді (усної/письмової)	Відсутні аргументи	Аргументів мало, вони непереконливі	Аргументів достатньо, але без підтвердження	Аргументи є, але не завжди переконливі	Аргументована відповідь із прикладами	Сильна аргументація з прикладами, доказами, посиланнями
6. Застосування теорії на практиці (усне/письмове обґрунтування)	Відсутнє	Немає прикладів, лише абстрактні твердження	Наведено приклади, але недоречні	Доречні приклади, але неповні	Практичні приклади доречні та різноманітні	Теорія застосована вдало, наведено яскраві й різноманітні приклади
7. Термінологічна грамотність (усна/письмова)	Термінологія відсутня або неправильна	Використання термінів із значним помилками	Використання частково правильних термінів	Використання більшості термінів правильно, але з помилками	Коректне використання термінів, незначні неточності	Абсолютне володіння професійною термінологією
8. Комунікативні навички (усні/письмові)	Відповідь відсутня	Мовлення/стиль незрозумілі	Мовлення/стиль малозрозумілі, є труднощі у сприйнятті	Загалом зрозуміло, але не завжди чітко	Коректне використання термінів, незначні неточності	Абсолютне володіння професійною термінологією
9. Самостійність	Відсутні власні думки	Лише відтворення	Мінімальні спроби	Є окремі власні	Помітна самостійність,	Високий рівень

<i>ть мислення (усна/письмова)</i>		матеріалу	власного аналізу	судження	власні узагальнення	самостійності, оригінальні ідеї
<i>10. Вміння усно відповідати на додаткові запитання / вміння давати письмові пояснення</i>	Не відповідає	Відповідає зі значними труднощами	Відповідь неповна, з помилками	Загалом відповідає, але з паузами чи неточностями	Відповіді повні, впевнені	Відповідає впевнено, швидко й правильно на всі запитання

Таблиця критеріїв оцінювання виконання практичного завдання під час поточного оцінювання

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
<i>1.Відповідність темі та меті</i>	Завдання не пов'язане з темою	Дуже слабка відповідність	Часткова відповідність, мета не розкрита	Загалом відповідає, але є неточності	Відповідає темі з дрібними відхиленнями	Повністю відповідає темі, мета реалізована
<i>2.Використання інноваційних технологій</i>	Не використано	Є лише згадка без реалізації	Використано фрагментарно	Реалізовано, але неефективно	Використано вдало, проте не повністю	Інноваційний підхід інтегровано гармонійно
<i>3.Чіткість і зрозумілість завдання для учнів</i>	Незрозуміле	Дуже складне / нечітке	Частково зрозуміле	Зрозуміле, але потребує уточнень	Переважно чітке й доступне	Абсолютно зрозуміле, логічно структуроване
<i>4.Методична доцільність</i>	Необґрунтоване	Дуже слабке методично	Частково обґрунтоване	Є доцільність, але не повна	Методично виправдане з незначними похибками	Повністю методично обґрунтоване
<i>5.Відповідність результатам навчання</i>	Зв'язок відсутній	Мінімальний зв'язок	Часткове співвідношення	Забезпечує досягнення окремих результатів	Відповідає більшості результатів	Спрямоване на досягнення всіх результатів
<i>6.Дидактична цінність</i>	Не має навчальної цінності	Дуже низька	Обмежена	Має певну цінність	Висока дидактична цінність	Максимальна навчальна та виховна користь
<i>7.Практична реалізація</i>	Неможливо реалізувати	Реалізація формальна	Реалізація часткова	Може бути проведена, але з труднощами	Може бути успішно реалізоване	Легко реалізується, ефективно в практиці
<i>8.Комунікативне оформлення</i>	Відсутнє / незрозуміле	Дуже низький рівень	Низький, нечіткі формулювання	Достатньо зрозуміло, але сухо	Виразно, грамотно, логічно	Вільна, професійна, комунікаційно точна подача
<i>9.Самостійність</i>	Відсутня	Мінімальна	Часткова, з опорою на готові зразки	Виконано переважно самостійно	Висока самостійність	Повністю авторський, творчий підхід
<i>10.Рефлексія</i>	Відсутня	Дуже поверхова	Часткова, неповна	Є, але без аналізу	Усвідомлена, з аналізом недоліків	Глибока, аналітична, із висновками щодо вдосконалення

Оцінка за виконання завдань тренінгу – 100 балів. Під час тренінгових занять здобувач вищої освіти виконує сумарно 10 тренінгових завдань, розподілених на весь відведений для тренінгів час. За кожне тренінгове завдання здобувач вищої освіти може отримати 10 балів. Оцінювання виконання завдань тренінгу відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання виконання завдань тренінгу.

Таблиця критеріїв оцінювання виконання завдань тренінгу

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали
<i>1. Розуміння змісту завдання</i>	Відсутнє розуміння суті завдання	Завдання виконане частково, окремі аспекти не розкриті	Здобувач вищої освіти повністю зрозумів завдання, чітко і правильно відобразив його суть
<i>2. Аргументованість і обґрунтованість виконання</i>	Аргументація відсутня або невідповідна	Наведено загальні міркування без глибокого обґрунтування	Відповіді/рішення підкріплені фактами, прикладами, логічними доказами
<i>3. Креативність і практична спрямованість</i>	Відсутня новизна, рішення не мають практичної цінності	Ідеї загальні, частково практичні	Запропоновані оригінальні, реалістичні й практично застосовувані ідеї
<i>4. Якість презентації результату (усної чи письмової)</i>	Результат поданий хаотично, незрозуміло	Є недоліки у структурі чи подачі, але загалом зрозуміло	Результат представлений структуровано, логічно, зрозуміло
<i>5. Співпраця та комунікація під час групової роботи</i>	Не співпрацює, ігнорує колективну діяльність	Бере участь, але з посереднім внеском у групову роботу	Активно взаємодіє з командою, підтримує дискусію, враховує думки інших

Оцінювання виконання завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до таблиці критеріїв оцінювання мініпроектів-завдань для самостійної роботи (максимум – 10 балів за один мініпроект; як результат – 100 балів за самостійну роботу загалом).

Таблиця критеріїв оцінювання мініпроектів-завдань для самостійної роботи

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали
<i>1. Відповідність темі та меті</i>	Продукт не відповідає темі та меті	Частково відповідає, є неточності	Повністю відповідає темі, меті та очікуваним результатам
<i>2. Структура та логіка продукту</i>	Продукт хаотичний, без логіки	Структура є, але окремі елементи нелогічні	Продукт логічно структурований, чіткий та зрозумілий
<i>3. Дидактична цінність / навчальний ефект</i>	Продукт не має навчальної цінності	Частково сприяє навчальному процесу	Максимальна дидактична цінність, стимулює активне навчання
<i>4. Візуалізація та наочність</i>	Відсутні матеріали або наочність	Частково наочний, деякі елементи допомагають сприйняттю	Добре оформлено, візуально зрозуміло, сприяє сприйняттю
<i>5. Креативність та практичність</i>	Відсутні елементи креативності, продукт не практичний	Є елементи оригінальності, частково придатний для використання	Креативний, оригінальний, повністю готовий для практичного застосування

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами вищої освіти, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	А (відмінно)
85–89	“Добре”	В (дуже добре)
75–84		С (добре)
65–74	“Задовільно”	Д (задовільно)
60–64		Е (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор і проєкційний екран / телевізор	1-10
2.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій (Google Chrome/Firefox/інше)	1-10
3.	Наявність доступу до мережі «Інтернет»	1-10
4.	Персональні комп'ютери / ноутбуки	1-10
5.	Програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять в онлайн-режимі (за необхідності)	1-10
6.	Навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
7.	Інструменти Microsoft Office (Word, Power Point тощо)	1-10
8.	Ліцензійне програмне забезпечення (ОС Windows)	1-10
9.	Фліпчарт	1-10
10.	Матеріали та обладнання навчально-методичної лабораторії дошкільної та початкової освіти «WUNU kids land»	1-10

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Баранова І. Що таке критичне мислення та як його розвивати? Освіторія Медіа: вебсайт. URL: <https://osvitoria.media/experience/shho-takekrytychne-myslennya-ta-yak-jogo-rozvyvaty/>
2. Безпека дітей в інтернеті. Міністерство освіти і науки України: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahist-pravditini/bezpeka-ditej-v-interneti>

3. Білик Н. І., Добряк І. В. Сучасний урок: 50 способів порефлексувати : електрон. навч.-метод. посіб. Полтава : ПОППО ім. М. В. Остроградського, 2021. 74 с. URL: https://pano.pl.ua/images/FILES/pidrozdily/kafedra_pedmaisternosti/biblioteka/50-uruk.pdf

4. Гудима Н. В., Мелекесцева Н. В., Ковальчук О. В. Формування медіаграмотності молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі як одне із актуальних завдань Нової української школи. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. 2023. № 1. С. 32–42.

5. Дементієвська Н. П. Формування навичок критичного оцінювання веб-ресурсів і проблема безпеки учнів в інтернеті. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2015. № 7. С. 46–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2015_7_9

6. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>

7. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

8. Лісневський А. Теоретичні засади формування медіаграмотності учнів початкових класів у контексті цифрових трансформацій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2025. № 2(58). С. 253–258.

9. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О.Мокрогуза. К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.

10. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В., Ганик О. В., Голощачова В. В., Дегтярьова Г.А., Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкребець О. О, Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 234 с.

11. Методичне Об'єднання. Мережевий етикет. Спілкування в мережі. Нетикет. 30 бер. 2021 р. YouTube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=R_Mo0JzxNtA

12. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

13. Онлайн-гра «Interland: Безпека дітей в Інтернеті» від сьогодні у вільному доступі. Нова Українська школа : вебсайт. URL: <https://nus.org.ua/news/onlajn-gra-interland-bezpeka-ditej-v-interneti-vid-sogodni-uvilnomu-dostupi/>

14. Основи медіаосвіти у початковій школі: навчально-методичний посібник здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП Початкова освіта / уклад. А.А. Бобро. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2025. 80 с.

15. Петренко С. І. Аналіз проблеми безпечної роботи учнів початкових класів у мережі інтернет. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. Педагогічні науки. 2020. № 1 (19). С. 85–92.

16. Пустолякова Д. А. Інформаційний пошук в інтернеті та 4 правила, які полегшать пошук інформації в інтернеті. *Інтелектуальні технології лінгвістичного аналізу: матеріали Міжнар. наук.-техн. конф.* Київ, 2022. С. 27. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/58249>

17. Руденський Р., Шишак А. Технологія створення освітніх презентацій у професійній підготовці вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи. *Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал*. 2025. № 7(47) 2025. С. 1854–1866.

18. Фостолович В.А., Черниш М.О. Напрямки та інструменти підвищення медіакультури та медіаграмотності у початковій школі. *Розвиток бізнесу в контексті європейської інтеграції: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 07 червня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 433–435.

19. Чайка В. М., Шишак А. М. Діджиталізація початкової освіти: проблеми і перспективи. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць*. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. Вип. 50. С. 38–47.

20. Чайка В. М., Шишак А. М. Цифрова візуалізація у початковій школі: сутність та форми. *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи* : збірник матеріалів II-ї Міжнародної

науково-практичної інтернет-конференції (м. Ніжин, 21 жовтня 2021 року). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 178–180.

21. Чайка В., Шишак А. Інформаційно-цифрові вміння учнів початкової школи: сутність, види, змістові характеристики. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. № 1. С. 69–77.

22. Шишак А. М. Використання цифрових засобів на уроках математики у початковій школі. *Сучасні підходи та перспективи професійного розвитку фахівців соціономічних професій. Науковий вісник КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, 23-24 листопада 2023 р.)*. Вінниця : КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», 2023. Вип. №2 (28). С. 75–79.

23. Шишак А. М. Діджиталізація як чинник формування творчої активності вчителя початкової школи / наук. кер. В. М. Чайка. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти* : зб. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Вінниця, 6–7 липня 2022 р.). Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2022. С. 324–327.

24. Шишак А. М. Методика формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів у процесі діджиталізації початкової освіти : методичні рекомендації. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2025. 88 с.

25. Шишак А. М. Нетикет учнів початкової школи: сутність та характеристика / Наук. кер. В. М. Чайка. *Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів* : матеріали Третьої (III) Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 13-14 квітня 2023 року). Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2023. С. 151–154.

26. Шишак А. М. Формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів в умовах діджиталізації початкової освіти : дис. ... наук. ступеня д-ра філософії : 01 : 013 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2025. 337 с.

27. Шишак А. Формування навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи в процесі роботи з цифровою інформацією. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. № 2. С. 34–41.

28. Шишак А., Жаркова І. Реалізація змістової лінії «Геометричні фігури» шляхом використання цифрових засобів на уроках математики у 1 класі. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2024. Т. 12, № 5. С. 104–110.

29. Шишак А.М., Чайка В.М., Чикурова О.Я. Гейміфікація мистецької діяльності дошкільників та молодших школярів: сутність і практична реалізація. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. Т. 13, № 7. С. 127–135.

30. Шишак А.М., Чайка В.М., Чикурова О.Я. Методологічні підходи до здійснення науково-педагогічних досліджень: сутність та освітні можливості. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2025. № 7(53). С. 1072–1083.

31. Forming the Ability of Younger Students to Behave Safely on the Internet / A. Shyshak et al. *Journal of Education Culture and Society*. Wrocław : Foundation Pro Scientia Publica, 2024. Vol. 15, No 1. P. 333–347. URL: <https://jecs.pl/index.php/jecs/article/view/1638>

32. Shyshak A., Chaika V., Shcherbiak Iu., Chykurova O. Developing the ability of younger students to select and use the digital tools. *International Review For Human And Natural Sciences*. Zürich, Switzerland, 2024. Vol. 14. № 3. P. 51– 62. DOI: <https://doi.org/10.59505/IRHNS.22352007.2024.3.05>

33. Tv21 Унгар. НЕсекретиЕтикету: нетикет. 26 жовт. 2021 р. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-nfDDjFm4xg&t=336s>